

Közhasznúsági jelentés a 2018. évről

I. Szakmai beszámoló

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés, szervezés és megvalósítás, valamint a publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és az arra rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését. Az Egyesület, az első magyar élelmiszerbank, 2005. szeptember 13-án alakult meg Budapesti Élelmiszerbank Egyesület néven. Az Egyesületet magánszemélyek alapították. A Fővárosi Bíróság 2005. november 30-i hatállyal Egyesületünket közhasznú szervezatként nyilvántartásba vette. 2006 szeptemberétől az Egyesület neve Magyar Élelmiszerbank Egyesület.

Az Egyesület működése – összhangban az Európai Élelmiszerbankok Szövetségének Kartájában lefektetett alapelvekkel – a gyűjtési és elosztási tevékenységen alapul. Ez a következő négy pilléren nyugszik:

1. A fölösleges élelmiszerek gyűjtése:

Az egyesület céljainak egyike a pazarlás elleni küzdelem. Az egyesület tevékenysége ezért arra irányul, hogy a mindenkori élelmiszerbiztonsági előírások legteljesebb betartása mellett összegyűjtse:

- a) a mezőgazdasági fölösleget;
- b) az élelmezésügyi szektor többlettermelését;
- c) a technikai vagy kereskedelmi okból nem forgalmazható élelmiszereket;
- d) az áruházláncok fölösleges élelmiszereit;

Mindezen hozzájárulások és adományok INGYENESEK, azokat az egyesület ellenszolgáltatás és térítés nélkül fogadja el és gyűjti össze.

2. Elosztás:

Az egyesület célja, hogy olyan intézményeknek legyen szolgálatára, amelyek a nélkülözés ellen küzdenek. Az egyesület ezért nem maga osztja ki közvetlenül az általa gyűjtött javakat a rászorulóknak, hanem olyan országos vagy helyi szociális, ill. karitatív szervezeteken, csoportokon és közösségeken keresztül teszi ezt, amelyek kapcsolatban állnak a rászorulókkal. A kedvezményezett szervezetek számára történő átadás ellenszolgáltatás és térítés nélkül, INGYENESEN történik. A kedvezményezett szervezetekkel az egyesület megállapodást köt az élelmiszerek átadásáról, fenntartva, hogy az egyesület nem rendelkezik minden kívánatos és szükséges termékkel. Az élelmiszereket e kedvezményezett szervezetek szociális étkezdékben történő étkeztetés, egyéb fogadóhelyeken történő átadás vagy élelmiszercsomagok útján juttatják el a rászorulóknak.

3. Működés:

Az egyesület non-profit alapon, felelős és aktív szolidaritás által vezéreltetve végzi tevékenységét. Működésének költségeit ezért elsősorban harmadik személyek által nyújtott adományokból és támogatásokból finanszírozza, tevékenységében pedig jelentős részt képvisel a közreműködők önkéntes, ellenszolgáltatás nélkül végzett munkája. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a napi

működés volumene és fentarthatósága elengedhetlenné teszi a fizetett alkalmazottak jelenlétét is a kulcsfontosságú feladatok ellátásához (management, logisztika, osztás, áruházi körfejlesztés, szervezetek segítése, auditja és adminisztráció).

4. Motiváció:

Az egyesületet jóakarók, önkéntesek, valamint különböző lelki és humánus szempontok által vezérelt szervezetek éltetik és motiválják. Tevékenységével ezért tanúságot tesz arról is, hogy sokféle és eltérő felfogású személyek és szervezetek is képesek összefogni mások szolgálata érdekében.

A kitűzött célok elérésének érdekében egyesületünk 2018. év során az alábbi eredményeket érte el:

- A szétosztott élelmiszerek teljes mennyisége összesen 10.951 tonna volt 2018-ban (2017-ben 9.222 tonna, 2016-ban 4.727 tonna volt). A jelentős mennyiségi növekedést egyrészt az áruházi ételmentésben bekövetkezett sokszoros bővülése (2018-ban már 301 áruházból történt ételmentés – míg 2017-ben 222 áruházból, 2016-ban pedig 123 áruházból), valamint a mentett termék portfólió bővülése okozta.
- Az összegyűjtött élelmiszerek szétosztására 2018-ban több mint 380 szervezettel kötöttünk együttműködési megállapodást és dolgoztunk együtt az élelmiszeradományok rászorulókhoz való eljuttatásában (a 2017-es 350, 2016-os 325 szervezettel szemben). Az együttműködő szervezetek száma folyamatosan bővült az év folyamán, az áruházi mentés bővülésével arányosan, illetve az egyszeri szerződéses szervezetek miatt, akiket az Édes száj programba vontunk be.
- Az adományok 2018-ban a partnerszervezeti hálózaton keresztül több mint 300 ezer nélkülözőhöz jutottak el Magyarországon. Az Egyesület az év során szervezetlátogatói tevékenység keretében pontosabb információkat kapott az adománnyal ellátottak számáról, és a kapott információk alapján aktualizálta a korábbi években a szervezetek által lejelentett rászorult létszámot.

Az élelmiszer mennyisége 2018-ban az alábbi forrásokból tevődött össze:

- Vállalati forrásokból a központi raktárunkba és a Penny Market disztribúciós központján keresztül összesen 825 tonna adomány érkezett, amelynek értéke 1.125 millió forint volt. Az adományok mind tartósélelmiszert, mind pedig friss árukat (zöldség, gyümölcs, hús és tejtermék) tartalmaztak. (2017-ben 851 tonna élelmiszer érkezett, 1.036 millió forint értékben, 2016-ban 956 tonna, mintegy 1.081 millió forint értékben.)
- Magánszemélyek adományozása révén a novemberi karácsonyi gyűjtésünk során összesen 284 tonnányi (2017-ben 236 tonna, 2016-ban 228 tonna) élelmiszert gyűjtöttünk össze, 147 millió forint értékben. A bővülés részben a résztvevő áruházak körének bővülésével (Aldi), részben az adományozási kedv növekedésével magyarázható.
- „Áruházi expressz árumentés” projektünk (ALDI, Auchan, METRO és TESCO áruházakkal karöltve) idén is sikeres évet zárt, melynek keretében 2018 folyamán összesen 9.842 tonna, 5.236 millió forint értékű élelmiszert sikerült megmenteni és eljuttatni rászorulóknak (2017-ben 8.140 tonna élelmiszer 4.006 millió forint értékben, 2016-ban 3.518 tonna 1.992 millió forint értékben). A növekedés az áruházláncok tagjainak és az általuk adományozott áruk, árucsoportok folyamatos bővüléséből adódik.

Az év során a következő jelentősebb események történtek az Egyesület életében:

- 2018-ban az Egyesület életében egy új fejezet indult: novemberben megkezdte működését az első helyi Élelmiszerbank, Hajdú-Bihar Megyei Élelmiszerbank Egyesület néven. Az első helyi Élelmiszerbank célja, hogy a Hajdú-Bihar megyében élő rászorulókat még hatékonyabban tudják ellátni mentett élelmiszerekkel. Hajdú-Bihar megyében az Élelmiszerbank a jelenlegi 31 partnerszervezeten keresztül több mint 18.000 nélkülözőt – gyermekeket,

családokat, időseket, fogyatékkal élőket, hajléktalanokat – lát el mentett élelmiszerekből készített csomagokkal, amelyből 2018 folyamán 550 tonna élelmiszert osztott ki.

- Az Élelmezési Világnap keretében a FAO Közép-Kelet-Európai irodájával együttműködve októberben megszerveztük a 13. Magyar Adománykonvojt, melyhez 21 magyar és külföldi vállalat csatlakozott, több mint 30 tonnányi élelmiszeradomány átadásával.
- 2018-ban immár 7. alkalommal indítottunk adományprogramot „Együnk Egymásért” néven magánszemélyek, vendéglátó egységek és éttermek bevonásával. A program rendkívül sikeresnek bizonyult: a résztvevők száma meghaladta a 40-et, éttermek, menzák és vállalati partnereink 22 vállalati sütívásárt és 20 éttermi akciót valósítottak meg programunk keretében. A programból befolyt összeg meghaladta a 6 millió forintot (2017-ben közel 5 millió forint gyűlt össze).
- 2018. novemberben országszerte 204 áruházban (ALDI, Auchan, METRO és TESCO áruházakban) tartottuk karácsonyi élelmiszer-adománygyűjtésünket, ahol több mint 5.000 önkéntes részvételével – köztük a Centrál Színház művészei és a CIB Bank közel 100 munkatársa – 284 tonnányi élelmiszert gyűjtöttünk össze és juttattunk el rászorulókhoz karácsony előtt. (2017-ben 193 áruházban 236 tonna, 2016-ben 120 helyszínen 228 tonna élelmiszer gyűlt össze, 5.000 önkéntes részvételével.)
- 2018-ban tovább folyt a munka a 2014-ben elindult, a Vidékfejlesztési Minisztérium vezetésével a nemzeti Élelmiszerhulladék-megelőzési Fórum keretében, melynek titkársági feladatait a Magyar Élelmiszerbank Egyesület látja el. A projekt keretében rendszeres egyeztetés folyik a tagok között, ülések zajlanak és együttműködtünk a NÉBIH-hel a Maradék nélkül elnevezésű nemzetközi konferencia megszervezésében. A Fórum égisze alatt kiadásra került egy „Élelmiszertakarékos rendezvény” útmutató is.
- Jótékonyha projektünk keretében catering szolgáltatást nyújtva cégeknek és a magánembereknek tudunk forrást teremteni az Élelmiszerbank részére, egyre nagyobb sikerrel. 2018-ban összesen 29 eseményünk volt (2017-ben 18 esemény). A projekt az anyagi forrás mellett az ismertségünk növeléséhez is hozzájárul, hiszen 1-1 nagyobb rendezvény keretében több tízezer embert tudunk elérni (például futóversenyek). A projekt eredményesebbé vált, a 2017-es kisebb veszteséggel szemben 2018-ban már több, mint 2.000 ezer forint pozitív eredménnyel zártuk az évet és az eszköz parkot is tovább fejlesztettük. A projekt keretében valósítottuk meg már másodszor a jótékonyági vacsora eseményt, amelyen 2018-ban 80 vendég részvételével közel 1.500 ezer forint adomány gyűlt össze.
- 2018-ban tovább folytatódott az Élelmiszerbank "Esélyt az Ételnék" című szemléletformáló programja, amely online nyújt tájékoztatást az élelmiszerpazarlás háttérével kapcsolatosan, és emellett hasznos tippet is olvashatunk arról, hogy magánemberként mit tehetünk az ügy érdekében, hasznos alkalmazásokat is találunk, mint például a bevásárlólista-készítő vagy receptkereső maradék alapanyagokból.
- Édes száj programunk keretében 2018-ban 3 alkalommal (Gyermeknap, Nyári táborok, Mikulás-Karácsony) több mint 110 szervezeten keresztül közel 16.000 gyermeknek és fiatalnak juttattunk édességcsomagot, ami kekszet, csokoládét, üdítőt, rágógumit és egyéb finomságokat tartalmazott. A program során kiosztott édességek összértéke meghaladta a 125 millió forintot.

Nemzetközi kapcsolatok:

- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület tagja az Élelmiszerbankok Európai Szövetségének (Federation Europeen des Banques Alimentaires – FEBA - www.eurofoodbank.org). Elnökünk, Cseh Balázs a FEBA elnökségének tagjaként egész évben aktívan részt vett a Szövetség munkájában.
- 2018-ban tovább folyt a munka a 2015-ben elindult, REFRESH elnevezésű, a Wageningeni Egyetem vezetése alatt futó nemzetközi kutatási projekt keretében, ami a FUSIONS projekt folytatásaként annak eredményeire épít, és amelyben konzorciumi tagként veszünk részt. A

projekt alapvető célja az élelmiszerpazarlás elleni küzdelem. Egyesületünk 2 területen vesz részt a munkában: lakossági kutatásában, illetve egy vállalatokat és egyéb szervezeteket összefogó önkéntes platform modelljének létrehozásában.

- Az Élelmiszerbank 2017-ben csatlakozott az iRexfo elnevezésű nemzetközi projekthez. Az iRexfo egy olyan demonstrációs projekt, amelyet az EU a LIFE program keretében finanszíroz, azzal a céllal, hogy csökkentse az élelmiszer-hulladékok mennyiségét egy olyan innovatív megközelítés révén, amely egyrészt ösztönözi az élelmiszer feleslegek karitatív célú felhasználását, másrészt támogatja a már nem fogyasztható élelmiszerek energiafeltermelés céljából történő újrahasznosítását. A projekt vezetője a Perugiai Egyetem, a konzorciumnak 3 országból 11 tagja van, köztük a Magyar Élelmiszerbank Egyesület.
- Az Élelmiszerbank 2015-től a Savingfood nemzetközi projekt résztvevője volt, mely 2018 folyamán lezárult. A projektben a partnerek azon munkálkodnak, hogy egy olyan, telefonról és számítógépről is elérhető alkalmazást fejlesszenek ki, ahol az élelmiszerfelesleg gazdára és fuvarra talál, egy olyan felületen, amit egyszerű használni, és a folyamat minden résztvevője számára elérhető.

Megjegyzés a pénzügyi beszámolóhoz:

- A készletek állománya év végén 210.983 ezer forint volt, a tavalyi 106.662 ezer forinttal szemben. Ennek elsődleges oka, hogy december utolsó heteiben közel 100 raklap, magasabb átlagárú adományt kaptunk, amit csak az új évben tudtunk elkezdni osztani.
- Pénzeszközök állománya 56.125 ezer forintra csökkent a nyitó 63.334 ezer forinthez képest, 2018. év végére. Ezzel összhangban az értékpapírok állománya növekedett 81.397 ezer forintról 102.181 ezer forintra, a szabad pénzeszközök hatékonyabb befektetése érdekében.
- A követelések egyenlege 2018. december 31-én 6.275 ezer forint volt (az előző évben 5.080 ezer forint), mely növekedés elsődleges oka a Jótékonyha projekt év végi magasabb volumenéből adódó követelésállomány volt. 2018. év végi követelésállományban nincs késedelmes vagy lejárt követelés.
- Aktív időbeli elhatárolásként 2018. december 31-én 29.564 ezer forintot tartottunk nyilván, amelynek jelentős része a 2018-as áruházi gyűjtéshez kapcsolódó partneri támogatás, amely 2019-ben került kifizetésre, további támogatások (pl. Együnk egymásért), melyek pénzügyi rendezése januárban történt; valamint projekt költségek és kiadások elhatárolása (4.286 ezer forint és 883 ezer forintértékben).
- A rövid lejáratú kötelezettségek év végi egyenlege 2018. év végére 13.000 ezer forintra csökkent (a 2017. év végi 16.328 ezer forinttal szemben). Év végi jelentős kötelezettségek: szállító állomány (1.459 ezer forint), vevői kaució (4.388 ezer forint), adókötelezettség (2.548 ezer forint) és bér- és járulékkötelezettség (3.555 ezer forint).
- A passzív időbeli elhatárolások állománya jelentősen, 5.193 ezer forintra csökkent 2018. év végére (31.612 ezer forintról), amely csökkenést elsősorban a nemzetközi projektekhez kapcsolódó, 2018-ban felmerült kiadás fedezetére az előző évben elhatárolásra került bevétel feloldása okozta.
- A 2018. évi tevékenység eredménye (közhasznú és vállalkozási együttesen) 143.089 ezer forint nyereség volt, a 2017-es évi 48.945 ezer forinttal szemben. A jelentős növekedés több tényező együttes hatása: az összes bevétel jelentősen növekedett (1.473.258 ezer forinttal), amely elsősorban a készletadomány mennyiségi és értékbeli növekedésének hatása (nagyjából 1.438.911 ezer forint), melyet ellensúlyozott az anyag- és személyi jellegű ráfordításaink növekedése 24.302 ezer forinttal (a hatékony költséggazdálkodás ellenére), mely elsősorban az Egyesület megnövekedett tevékenységének köszönhető. A működés volumen jelentős növekedéséből, illetve az ingatlanokkal kapcsolatos, a magasabb kihasználtsággal járó többlet kiadásokból adódóan növekedtek a kiadások. A tárgyi eszköz növekménnyel összhangban 3.755 ezer forinttal nőtt az értékcsökkenési leírás. Az értékesítés nettó árbevétele 12.548 ezer

forinttal nőtt 2018-ban, elsősorban a Jótékonyha projekt bővülése és a stabil raktár bérlői állomány eredményeképpen.

- Az egyéb bevétel összesen 6.671.851 ezer forint volt 2018-ban (2017-ben 5.213.796 ezer forint, 2016-ban: 3.287.173 ezer forint), amely az év során kapott készlet- és pénzadományok, valamint a kapott költségtérítések értéke. A növekedés a kapott adományok összértékében történt jelentős emelkedésnek köszönhető, ami egyrészt mennyiségi, másrészt a kapott adomány jellegéből adódó értéknövekedés hatása. Ezzel összhangban van az egyéb ráfordítások jelentős növekedése is.
- Az egyéb bevételeken belül az adományok értéke 2018-ban 6.611.719 ezer forint, amelyből 6.447.387 ezer forintot gazdasági társaságoktól és egyéb szervezetektől, 164.332 ezer forintnyi adományt pedig magánszemélyektől kaptunk (amelyből 147.200 ezer forint értékű készletadomány a karácsonyi gyűjtés során érkezett).
- Az anyagjellegű ráfordítások összege 62.035 ezer forintról 72.097 ezer forintra nőtt 2018-ban, elsősorban a működésvolumen jelentős növekedéséből, illetve az ingatlannal kapcsolatos, a magasabb kihasználtsággal járó többlet kiadásokból adódóan, a folyamatos hatékony költséggazdálkodás mellett.
- Személyi jellegű ráfordítások 14.240 ezer forinttal nőttek 2017-hez képest (77.449 ezer forintra), amelyet a stabil és jelentős növekedéssel összefüggő alkalmazotti állomány bővülése okozott (+3 fő).
- A 2018-as évben az Egyesület számára felajánlott adományok és támogatások megoszlása a következő volt:
 - Központi költségvetés pénzbeli támogatás összege: 9.000 ezer Ft
 - Projektekhez kapcsolódó pénzbeli támogatás, adomány és külföldről érkező költségtérítések 2018-ban bevételként elszámolt összege: 41.301 ezer Ft (amelyből aktuálisan a tárgyévben 12.688 ezer forint érkezett meg.)
 - Magánszemélyektől érkező pénzbeli támogatás összege 20.511 ezer forint összesen (melyből SZJA 1%-os felajánlásösszege 3.379 ezer forint)
 - Magánszemélyektől érkező termék (élelmiszer) adomány (gyűjtés): 147.200 ezer forint
 - Gazdasági társaságoktól és egyéb szervezetektől érkező támogatás összesen 6.447.387 ezer forint volt (élelmiszeradomány: 6.361.221 ezer forint, és pénzbeli támogatás összege: 86.166 ezer forint).

Budapest, 2019. május 22.

Az Egyesület pénzügyi beszámolóját, közhasznúsági jelentését és szakmai beszámolóját a Közgyűlés 2019. május 22-én elfogadta.

Cseh Balázs
elnök